dico vobis carissimi qd me vehementi' ter/
ret: qd omno timoris acerbissimi gladio trās/
uerberat aiam meam: q inter tanta pricula
min' timorati min' exercitati: min' q necess
se sit solliciti videamur. Siquidē vnū e duo
bus hec ipa negligētia nra phat: aut omino
traditos nos hostib' ⁊ nescire: aut si inter b
cōseruamur: ei q tuet nos ingtos nimiū iue
niri. Quoz vtrumq qd piculi habeat satis
manifestū est. Propterea obsecro vos dile/
crissimi: ipa nos excitet hostiū malicia puigil
et instātia eoz maligna: q tā seduli tā sollici/
ti sunt in nram pditionē: nos q sollicitos fa
ciat ⁊ circūspectos: vt i timore ⁊ tremore no
strā ipoz salutez opemur. Ecce em in cruce
salus nra: tm vt ei virilit inhereamus. Ver
1.Cor.1. bū crucis ait apls peuntib' qdē stultitia: his
aūt q salui fiūt. i. nob xtus dei ē. Ipa ē scutū
quo circūdamur vt ei' q̄ttuor cornua q̄dri/
pharia hostiū tela repellāt. Sic g inferi' cor
nu ⁊ timorē nocturnū. i. adūsus pusillanimi
tatē q de carnis afflictiōe pcedit: vt id quod
sub nob ē: corp' castigare virilit studeamus
ac subijcere fuituti. Si q̄s xo nob in faciem
maledicit: si q̄s apte mala suadere conat: in
die volat sagitta: ⁊ a sinistris ē: sinistro nihi
lomin' cornu excipiēda. Qd si adulat: si q̄si
psulētis aio venenū ppinat: fraterne detra
ctiōis ⁊ odiū seiare conat: si denicq in: quuz
aliqd tāq iustū psuadere tentat: a dextris ē
mihi iste: ꝗ iudas ē osculo me pdit: ⁊ dexte/
ro cornu crucis negociū pambulās in tene/
bris necesse ē ppulsari. Sed ecce demoniū
meridianū: supbie scz spūs q nimiz in splen
dore maiori xtutū acrius insurgere solet: b
aūt q̄ pniciosa sit: sepi' vob intimare cura/
mus. Initiū q̄ppe oīs pcti ⁊ cā toti' pditōis
supbia ē. Propterea q̄sq es q salutē tuam
opari studes: aduers' hāc sup caput cornu
crucis habere memēto: vt nō eleueris in su/
perbiā: nō exaltet cor tuū: nō ābules in ma/
gnis neq in mirabilib' sup te: ꝗ tela ea q de
sublimi: veniūt supeminēs capiti tuo cornu
Luc.14. crucis excipiat. Sane hoc solū ē cui salutis
piter ⁊ regni titulus inscribit: q: sol' q se hu
miliat saluari ⁊ exaltari meret. Iā vt breuit
repetā q̄ttuor hec cornua sūt: ⁊ tinētia: patiē
tia prudētia ⁊ hūilitas. Felix aia q i hac cru
ce glīat ⁊ triūphat: tm vt pseueret in ea: et
nullis valeat tētationib' deiici. Oret igitur
q̄squis in hac cruce ē: oret cū bto andrea do
minū ⁊ mgrm suū: ne patiat eū de cruce de/
poni. Quid em malign' ille nō audeat: quid
nō psumat impi' attentare? Quod egee ma/
nibus de discipulo: hoc iudeorum linguis fa
cere cogitauerat ⁊ de xpo. In vtroq tm se/
ra pnia duct': vict' ⁊ ⁊ fusus abscessit. Uti/
nā abeat silit ⁊ a nob: eo vincente q ⁊ in se ⁊
discipulo trūphauit. Faciat ipe vt merea/
mur ⁊ nos i hac nra q̄licūq cruce pnie: quā
p ipsi' nomie tulim' feliciter cōsūmari: qui
est sup oia deus benedictus in secula.

De Virginibus. Sermo primus.

Sapientia vin=
cit malicia. Sic sapia sapor boni
ita malicia sapor mali dr. Clauus
clauo expellit, ita ⁊ praua bōis supueniētib'
illumiant. Virtute siqdē ⁊ sapia pris: medi
atore dei ⁊ hoim xpo iesu crucē p nob sub/
eūte sil'cū illo ꝗm aplm crucifix' ē hō nr: vt
destruat corp' pcti. Quid g dixerim corp'
peccati: hoc merito dixerim imaginem quā
impegit ⁊ cōfregit lapis excisus de mōte si/
ne manib': cui' caput aureū ⁊ ceteroz mem
broz fuisse describūt quedā ex argēto: que/
dā ex ere: quedā ex ferro: quedā ex luto ⁊ fer
ro. Caput est malicia: quod superi' saporez
dixim' mali. Uñ per auz exprimit: quo ni/
miz sapientia in scripturis designat. Pe/
dium xo corpis. id est pectus ⁊ brachia ex
argento fuisse memorat. Argentum est luci
dum ⁊ sonoz: cuius sonoritas demulcet au
ditum: ⁊ claritas visum oblectat. Unde per
ipm curiositas designatur: que in his duo/
bus sensibus: visu videlicet ⁊ auditu maxi/
me viget: quia per ipos vtpote principalio
res. Habit siquidem pacem nobis trāsferē/
do nos in archanum sue diuinitatis: q: oia
opera nostra operatus est nobis in humili/
tate sue humanitatis. Si ergo nostrā salutē
operata est humanitas: quid operatur diui
nitas? Nostram pfecto delectationez: quia
delectationes in dextera eius vsq in finem.
Laborātes igit in agro pauptatis duo hnt
irrigua: quibus cordium irrigatur ariditas
et terre nostre fructificat sterilitas. Absq
harū aquaz refrigerio nulla sane adesset p/
ficiendi possibilitas: ꝗ deficiendi incūberet
necessitas. Cū em ad te reuersus consideras
hinc exasperate potentiā maiestatis inde ex
aspantis ptinaciā iniqtatis: nōne repēte sub
itraret despatio: nisi mediatoris dei ⁊ hoim
hois iesu xpi incarnatio succurreret ⁊ passio
Supuenientib' aūt secul i tribulationib' et
impugnatiōib' demonis: ⁊ eleuatis i plani/
cie mētis tue tētationū pcell: nōne passiōib'
hui' tpis succūberes: nisi forte fut e glie spes
subleuaret? Sicut g apud hūanitatē christi
habes merita: ita apud diuinitatē sūt pmia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de quoꝫ expectatiõe possis in tribulationib⁹ solũ nõ respirare ꝯ ⁊ glĩari: q⁹ nimiꝫ fecit nobiscũ misericordiã suã: nõ solũ remittens debita ꝯ etiã ꝓmittẽs ꝓmia. Quid retribuã dño ꝓ omnib⁹ q̃ retribuit mihi? Pro omnibus quidẽ q̃ mihi ante cõuersionẽ meã tribuit: in ipa cõuersione mea corp⁹ meũ ⁊ animã meã retribuit: imo reddidit: imo me pigritante ⁊ renitente ipse a me retorsit. Ecce autẽ ꝓ omnib⁹ q̃ ab initio conuersionis mee mihi tribuit cõpunctionez videlicet lachrymarũ: deuotionẽ meditationũ: cõsolationez in laborib⁹: delectationẽ in meditationibus ꝓ his inquã ⁊ innumeris alijs beneficijs q̃d illi rursuz retribuã? Qui totũ dedit: q̃d vlterius impẽdere habeo? Calicẽ salutaris accipiã ⁊ nomẽ domini inuocabo. Quid est calicẽ accipiã? Anima mea desiderabat te in nocte: ꝯ ⁊ spũs meus in p̃cordijs meis. Nomẽ tuũ ⁊ memoriale tuum in desiderio aie. Nomen saluatoris mei frẽs mei: carnis mee: sanguinis mei: nomẽ a seculis abscõditũ: nomẽ mirabile: nomẽ ineffabile: nomẽ inestimabile: imo eo mirabili⁹: quo inestimabilius: eo magis gratũ quo gratuituz. Hoc inquã nomen nõ tã viuẽte me labijs meis laudabo: ꝯ iam nõ viuente me viuẽte vero in me xp̃o: sicut adipe ⁊ pinguedine repleat ania mea. vt nõ solũ exteriorib⁹ labijs inuocẽ nomen dñi. Quicũq̃ nõ vocauerit sed inuocauerit nomẽ dñi saluus erit. Nõ aũt solũ nomen: ꝯ et memoriale passionis eius semp sit in desiderio anime mee: vt passionis ei⁹ particeps efficiar: si q̃ mõ agnoscere potero siẽ ⁊ agnit⁹ sũ. Sic g̃ calicẽ ei⁹ accipiã: q⁹ monumẽta passiõis sue ĩtra aie mee sinũ: intra meõrie mee cellas sp reuoluã. Aspiciã regẽ salomonem in diademate quo coronauit eũ mater sua. Aspiciã euz ligatũ: flagellatũ: cõsputũ: saturatũ obprobrijs: clauisq̃ cõfixũ. Aspiciã in hui⁹ deserto exilij serpentẽ eneũ sup columnã crucis exaltatũ: vt serpẽtes qui me mordent morianꝯ: q⁹ null⁹ qui credit in eũ peribit: ꝯ habebit vitã eternã. Hec ⁊ alia patientis ⁊ morientis dñi mei memorialia: memorie mee arti⁹ cõmendabo: ⁊ ad os cogitationis reuocãs ruminabo diuti⁹: vt impiguar deuoti⁹. Hec inquã crucis ⁊ passionis ei⁹ insignia sint p̃sentia vt leua ei⁹ dilectiõis qua nemo vnq̃ maiorem habuit: sit sub capite meo: ne videlicet mens mea ad carnalia incurueꝯ desideria: donec dextera dĩuinitatis ei⁹ amplectaꝯ me vt absorbeaꝯ hoc qd̃ mortale est a vita: ⁊ mortale hoc immortalitatẽ et incorruptibile hoc induat incorruptõnem.

Leuã in hoc loco humanitatẽ ei⁹ accipio: in qua nob exhibuit caritatẽ vt dixim⁹: q̃ nẽo maiorẽ habz: ponẽs aiaz suã etiã ꝓ inimicis suis. Dextera ẽ diuitas: q̃ desidero amplexari ⁊ circũdari. Tũc eñ satiabor: inq̃t cum apparuerit glia tua: ⁊ adimplebis me leticiã cũ vultu tuo: q⁹ delectatiões in dextera tua vsq̃z in finẽ. Letez quantũ dextera sinistre p̃cellit: q̃tũ vicz ekna caducis: incorruptibilia corruptibilib⁹ immortalia mortalib⁹: tñ ne cesse ẽ p̃cellere caritatẽ quã nobis exhibiturus ẽ in glia sue diuinitatis: caritati quã nobis exhibuit in miseria sue hũanitatis. Hãc eñ ⁊ ocul⁹ vidit ⁊ auris audiuit ⁊ in cor hominis ascẽdit: quã p̃parauit diligentibus se. Que tñ est illa caritas? Audi. Licet maiorẽ hac dilectione nemo habz aiaz vt q̃s ponat ꝓ amicis suis: ipe tñ suã posuit ꝓ inimicis. Cum eñ adhuc inimici essem⁹: recõciliauit nos deo in sanguine suo. Si hoc fecit homo quid faciet deus? Si hoc fecit paup quid faciet diues? Si hoc fecit ꝓ inimicis: quid faciet ꝓ amicis? Si hoc fecit in via: quid faciet in patria? Si hoc fecit in exilio: quid faciet in palatio. Si hoc fecit in terra vbi sui eũ nõ recipiunt: quid faciet ĩ celo vbi ei omẽs obediunt? Si q̃nq̃z suggestionibus diaboli vel importunis carnis nostre clamorib⁹ ad curã carnis desiderijs pagendã reuocemur anxietates xp̃i crucisq̃ suppliciũ ponamus p̃ oculis: ⁊ cõfestim ipa nos docebit expientia quid senserit apl⁹ cũ dixit. Verbũ crucis his qui saluꝯ fiunt virt⁹ dei est: ⁊ mihi absit glĩari nisi in cruce dñi nr̃i iesu xp̃i. Quare? Quia sicut fluit cera a facie ignis: sic pereũt omnes immundicie a facie crucis. Dei siquidem infirmitas nr̃a est fortitudo et in stultitia ei⁹ facti sum⁹ sapiẽtes. Quia eñ mũdus nõ cognouit in sapiẽtia deũ: placuit deo per stulticiã p̃dicationis saluos facere credẽtes. Verbũ caro factũ est ⁊ habitabit in nobis. Caro factus est carnalib⁹: sicut spũs angelicis spiritib⁹. Agnoscat eũ caro ĩ carne: homo in homine. Agnoscat inquã ⁊ imiteꝯ vt eũ videre mereaꝯ in maiestate: q⁹ per humilitatẽ ꝓtingat ad sublimitatẽ. Si eñ cõpatimur ⁊ cõregnabim⁹: si cõmorimur ⁊ cõuiuimus. Agnoscamus eũ inquã fm carnez donec calcatis motib⁹ carnis ⁊ omnib⁹ extinctis vel deuictis carnalib⁹ desiderijs possumus dicere cũ apl⁹. Et si cognouim⁹ eũ fm carnẽ sed iã nõ nouim⁹. Licet eñ gl'osuz sit videre vel in memoria habere etiã fm carnem speciosum forma pe filijs hominũ: magis tamen proponitur nobis caro eius ad

Ps. 16

1. Cor. 1. Hal. e.

Jo. 1.

medelā q̃ ad gloriā: ad necessitatē q̃ ad beatitudinez. Altera siq̃dem collata est beatitudo anime: cui nihil creati sufficere possit: etiā si cū terra celū possideret. Nec satiari pōt eiꝰ cupiditas donec euz habeat cuiꝰ imago est: q̃ solus pōt implere angelos cupiditatis sue. Sicut autez mediatoꝛ noster duas naturas humanitatē videlz ⁊ diuinitatē coniūxit in vna psona: ⁊ singula eiꝰ opa ad hanc sue illam necesse est ptinere naturā. Ad hāc siquidem miseria: ꝑ ad illā ptinet potentia. Quicquid ergo miserie passꝰ est: ex hoīe cōtraxit. Quicq̃d potenē opatꝰ est a pñe habuit. Humanitate igiē ⁊ diuinitate altrinsecꝰ positis duo habēs media passionē ⁊ resurrectionē: illa est miscōie ⁊ miserie: ista est potētie. Vis annūciari inē pēnas colūbe: id est inter pfectos sancte ecclie quoꝛ videlz exēpli infirmi roborant: depssi sleuant: dormias necesse est inter medios cleros: id est inter passionē ⁊ resurrectionē: hinc stipatꝰ fructibꝰ: hic fultus floribꝰ. Fructꝰ ad passionē: flores ad resurrectionē ptinēt. Que seminauerit homo hꝰ ⁊ metet. Qui seminat in carne: d̃ carne metet coꝛruptionē. Seminauit vetꝰ homo in carne: messuit postmodū coꝛruptionē. Quam? Passionē christi. Nisi eñ vetꝰ homo transgredereē: nouus non patereē. O pfundū ⁊ inscrutabile redēptiōis nostre cōsiliū. Vere diligētibꝰ deū oia coopanē in bonū. Bñe ie su xpe si inobediētia ade coopata est nobis i bonū: ⁊ tm̄ tanq̃ mirificū bonū: vt tu fieres coꝛruptibilis: tua obediētia in qd̃ bonū nob coopaē? Profecto vt homo fiat incoꝛruptibilis. Si seminātes in carne tuā messimꝰ coꝛruptionē: seminantes in spiritu nostrā metemus incoꝛruptionē. Omniuz ergo tēpoꝛū q̃ sub cōuersatiōe veteris hoīs trāsegimꝰ: fructus noster est passio christi: cui debemꝰ cōfigurari: mortificationē eiꝰ circūferētes in carne nostra mortali. Unde sicut ab initio ꝓuersationis: ita ab initio p̃dicationis sue ꝓposuit nobis penitētiā: agite inq̃t penitentiā: qm̄ appropinquabit regnū celoꝛū. Magnā refectionez senserat q̃ de fructu penitētie dicebat. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Et alibi: Cibauit nos pane lachrymarū potū dabit nobis in lachrymis in mēsura. Et iteꝛ. Potasti nos vino cōpūctiōis. Quare ergo nō dixerim penitētiā messez vl fructū q̃ panis vocaē ⁊ vinum? Fructꝰ iste amarus est: ꝑ salubris: qꝛ penitētia amara ē q̃dē ad tolerādū: saluberrima aūt ad ꝓualescēduz. Proinde fidelis anima que retro sūt obliuisci desiderans ⁊ ad anteꝛioꝛa extendi

Mat 3.

ps. 41.
ps. 79.

his fructibus stipari ⁊ roboꝛari desideret: q̃ tenus ipis interpositis ad secaria desideria carnisq̃ illecebras non possit reflecti. Sicut aūt teporalitatē vetustatis nostre recolētes finē eiꝰ fructū habemꝰ penitētiā: ita eternitatem nouitatis nre meditādo p̃currētes: quādam gaudioꝛuz sentimꝰ flagrantiā: q̃ merito floribꝰ cōparaē: qꝛ viso floꝛe spes fructꝰ concipiē: sicut ⁊ per hoꝛ p̃gustationē gaudioꝛ certius animamur ad expectationez futoꝛum. Quod eñ nō videmꝰ speramꝰ: vnde ⁊ per patientiā expectamꝰ. Tēpoꝛis ergo p̃teriti fructꝰ est compūctio: cui futuri flos ē deuotio. Dormias ergo necesse est inē medios cleros. i. inter passionez ⁊ resurrectionē: inē fructū ⁊ floꝛem: inter compūctionē ⁊ deuotionem. Qui sunt qui doꝛmiūt? Qui flent tanq̃ non flentes: q̃ gaudēt tanq̃ non gaudentes: qui vtūtur hoc modo tanq̃ non vtanē: qui vt seductoꝛes ⁊ veraces: sicut qui ignoti ⁊ cogniti: p ignominiā ⁊ bonā famam tam pꝛospera q̃ aduersa huius vite transeunt: ac si non sentiant. Beatꝰ etiā populus cui etiaz in hoc mundo relictus est sabbatismꝰ. Qui doꝛmit expositus est nullā sui curam gerēs: ⁊ tamē quiescit. Ita ⁊ nos omnē sollicitudinem nostrā in eū proꝓiciētes tam in aduersis q̃ pꝛosperis exponamur: taz per plana q̃ p aspera ducatu illiꝰ congratulātes: qui ideo inclinauit celos ⁊ descēdit: vt reduceret nos in viam rectā: vt de loco pegrinationis ire/mus in ciuitatē habitationis. Si hec via ardua est ⁊ stricta ne deficias: qꝛ eo tutioꝛ ⁊ rectioꝛ est. Doꝛro preuiꝰ ciuis fortis ⁊ piꝰ est paratus: vtiq̃ in defectu tuo te sacris in humeris collocare ⁊ te poꝛtare ad gregē: quia dux ⁊ dñs tuꝰ est: ipe etiaz ⁊ asinꝰ tuus est. Isachar asinꝰ fortis: ⁊ posterioꝛa doꝛsi eius in palloꝛe auri. Ipse doꝛsum nostrū cui imponātur onera ceteris mēbris ꝓportabilia sicut ⁊ hedus noster emissariꝰ ipe est cui imposita sunt peccata nostra: quia vere lāguores nostros ipe tulit: ⁊ doloꝛes nostros ipse poꝛtauit. Hinc ergo in memoꝛia reuoluētes passionē christi: omnia blandimēta mūdi vt stercoꝛa reputemꝰ: vt passionibꝰ christi ꝓfoꝛmemur: inde spe tenentes firmiter gloriā resurrectionis ne deficiamꝰ sed gloꝛiemur i tribulationibꝰ: Quia passiōes huiꝰ tēpoꝛis cōdigne non sunt ad futurā gloriā q̃ reuelabiē in nobis. Ager ergo pauptatis merito plenus dicit: quē simul ⁊ ver decoꝛat floꝛibus ⁊ autūnus replet fructibꝰ. Cui merito pr̃ cōparat filiū suum dicens. Ecce odoꝛ filij mei: sicut odoꝛ agri pleni. In quo nimirū omnis

Esa. 53.

Ro. 8.

Ro. 8.

Ecc. 27.

pfectio pauptatis ⁊ virtutū plenitudo sup/
abūdauit: ita vt de plenitudine ei⁹ oēs acci/
perem⁹. Cū eñ diues esset: ppter nos fact⁹
est egen⁹: vt illi⁹ ditaremur ĩopia. Ager iste
aquis irriguus: florib⁹ redolēs: et abundās
fructib⁹ thesaurū habet in se abscōditus: vi
delicet cōtinētiā carnis. Preciosus siquidē
thesaurus est possidere vas suū in sanctifica
tione ⁊ honore: nō in passione desiderij sicut
gētes q̄ ignorāt deū. Noli q̄rere thesaurum
hūc int̄ spinas ⁊ tribulos secularis illecebre
nec in siluis ruditatis antique. Nō eñ in sil/
ua ꝗ in agro abscondit⁹ est. Queras in agro
vbi saturant̄ ligna campi: ⁊ vbi passeres ni/
dificant: id est vbi incōtinētes resipiscūt: di/
gnos penitētie fructus facientes: prolem gi/
gnunt nō sibi tantū sed ⁊ alijs pficiētes. Cō
tinētiā tibi credas necessariā vt spūssanctus
fiat in te fons aquē salientis in vitā eternaz.
A qua nō sursum salit: sed desursum necesse
Jaco.1 est vt veniat. Oñe datū optimū ⁊ oñe do/
num pfectū desursuz est descendēs a pre lu/
minū. Ergo qd̄ salit in vitam eternā: a vita
eterna pfecto descēdit. Unde licet aqua de/
sursuz veniat: nisi cōtinentē ⁊ integrū habe/
at ducatū: sursuz nō redit ꝗ diffluit. Descen
dit in te spūssctūs: viuificat aiam tuā: vt in
te saliat in vitaz eternā. Cōtinēs necesse ē vt
sit corp⁹ tuuz: q̄ten⁹ obdures aures tuas ne
audias sanguinē ⁊ claudas oculos tuos ne
videas malū: ne gratia de superis tibi colla
ta p min⁹ circūspectos sensus foris effluat:
spū tuo diffuso ĩ vanitates ⁊ insanias falsas
Nota aliud esse cōtinentē: aliud castuz. Lu/
xuriosus ⁊ castus sibi repugnāt. Luxuriosi
est mot⁹ sentire ⁊ motib⁹ ꝛsentire. Casti est
nec motus sentire: nec motib⁹ cōsentire. Cō
tinens est in medio vtrobiq̄z sumēs partici/
pium: cū altero cōmune habēs mot⁹ sentire
cum altero motib⁹ non cōsentire. Iste exi/
stens in medio dom⁹ deorsuz luxurioso: sur
sum vero callat⁹ pudico. Et si nō in mūdicia
cordis perambulat: tamen in innocētia cor/
dis decantat misericordiā ⁊ iudium. Judici
um q̄ motus sentiat: misericordiā q̄ motib⁹
non consentiat. Iste nolens dimittere ange
lum magni consilij incipiente auroza noue
lucis: sed petens obnixe benedictionez per/
seuerantie: ⁊ si non omnino priuari: claudi/
cari tm̄ meretur altero pede. Qui duo sūt pe
des? Motus sentire ⁊ motibus nō cōsenti/
re. Illud est naturale: istud est criminale. Li
cet ergo nōdum ignorare possit prauos mo/
tus desideriorum: sed adhuc in ipso vigeat
pes iste: per gratiā tamē superne benedicti/
onis ita eneruat̄ ĩ ipo pes consensus: quate
mus ⁊ si ipe trahat ipi tamē int̄ti non possit.
Nō est oīno sine eo: q⁹ cū repētina cogitatio
ne cōcurrit multotiēs quedā delectatio: que
tamē cum sentit̄ gemitū magis q̄z consensuz
extorquet. Inuento huiusmodi thesauro in
agro pauptatis vt in tuā thesaurus redigat̄
possessionē: vade ⁊ vēde oīa q̄ habes ⁊ eme
agrū illū. Quid est vende oīa q̄ habes? Ab/
renūcia omnib⁹ q̄ possides: exiēs ad iesuz ex
tra castra vt portes improperiū crucis eius
q̄z uis tāte humilitatis merito de nemore ex
iens in quo inuolute sunt semite impiorum q̄
in circūitu ābulāt agrū quē p̄dixim⁹ posside
as: in quo abiectis occupationib⁹ curisq̄z se
cularib⁹ corpe cōposito ⁊ corde dilatato cur
ras alacer viā mandatorū dei: q̄ quidē desi/
derabilia sunt: ⁊ dulciora sup mel ⁊ faunm.
Quare? Quia ĩ custodiēdis illis retributio
multa. Plane multa: q⁹ custodientib⁹ ea de
betur vita eterna. Unde vitas: Si vis in/ Mat.19
quit venire ad vitā: serua mandata. In hoc
gradu cōtinētie in quo refrenas qd̄ delectat
⁊ qd̄ nō delectat operaris: magna tibi incū/
bit tribulatio: quia dum voluntati tue repu
gnat ratio: belluz gerit̄ intestinū. Noli ergo
torpere ꝗ leues oculos tuos ad eū qui habi
tat in celis: a quo veniet tibi auxiliū: vt non
solū pmaneas sed etiā glorieris in tribulati/
onibus. Qd̄ tamē aliter non fit: nisi tibi sapi
at de⁹. Queras ergo necesse est sapientiaz p
quā tibi sapiat deus: ⁊ mundus desipiat: q̄
per p̄ciosam signat̄ margaritā: quā qui iue/
nit homo abit ⁊ vendit vniuersa que habet
⁊ emit eam. Utinam gustares et sentires q̄z
dulcis est dñs. Utinā gustares panē qui de
celo descēdit: habentē omne delectamentuz
⁊ suauitatē saporis. Profecto si quid habe/
res venderes ⁊ cōparares eā. Quid tamen
habes vendere: quia omnia que possidebis
vendidisti: ppter agrum paupertatis com/
parandum: in quo thesaurum inueneras cō
tinentie? Uide ne forte duplex sit possessio
tua: vna interior: altera exterior. Exterior ē
secularis facultas: interior est propria volū/
tas. Secularibus facultatibus abrenuncia/
sti exiens ad iesum extra castra huius secu/
li: adhuc tamē rudis ⁊ vetustis tenebris ob
uolutus proprie voluntatis tue vitium non
intellexeras: que profecto non relinquit q̄ti
ens fit exterior abrenunciatio. Citius enim
⁊ leui⁹ relinquit̄ facultas q̄z cupiditas amit
tatur. Unde dñs nō quoscūq̄z paupes: sed
pauperes spiritu dicit esse beatos. Qui sunt
illi? Non omnes vtiq̄z qui habent pauper/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tatem: sed qui amant paupertatem. Paruz ergo omnino imo nihil prodest exterior abrenunciatio sine interiori vel comitante vel subsequente. Propria siquidem voluntas deuz impugnat: ⁊ aduersus eũ extollit. Ipsa est que paradisum spoliat ⁊ ditat infernũ: que sanguine christi euacuat: ditioni diabo li subiugat mundũ. Vide qualiter propria voluntas aduersetur deo. Nemo potest duobus dominis seruire. Nõ poteris obedire simul ⁊ diuine ⁊ proprie voluntati. Si enim volũtas tua voluntati diuine concordat iam nõ propria est sed cõmunis: non tantum est hominis sed hominis ⁊ dei. Ceterũ voluntati dei ex debito creatiõis tue necessario es obnoxius. Quare? Quia sola voluntas dei certa est quare creauerit ⁊ recreauerit te deus sicut ait apostolus: Voluntarie genuit nos verbo veritatis. Facis quod debes: dum obedis ei. Debitũ etiam virtutis pensum psoluis: dũ eius voluntatẽ ⁊ habes in desiderio: ⁊ seruas in obsequio. Ecce autẽ fallente diabolo ⁊ sensib' tuis: seculo lenocinãte ad ea que foris sunt curiose egrederis: ad quorum delectationẽ dum proprie voluntatis attraheris concupiscẽtia quodãmodo abrenũcias deo: ac si abnegans diceres: Hucusq; te colui: volũtatẽ tuã feci: ꝗ nullã in me deinceps habeas fiduciã: quia alij dño seruire fidemq; seruare pposui. Ecce proprie volũtatis iniqtate abnegasti deũ tuum: sed necdum sufficit tibi ipa negatio quinimo impudẽtissimus predo subsequent' effect' in possessiões ei' violẽter debacharis: tam alimẽtis q̃ indumentis q̃ pparauit nõ contẽptorib' ꝗ seruitoribus suis ad tante maiestatis iniuriam impudent' abutẽs. Si in ministerio es nihil comedis: nihil bibis: nullo indueris qd' prinõ auferas: dũq; de sacrario victualia rapis latrocinio sacrilegiũ iũgis: accedis tamẽ ad altare ⁊ dñicũ corp' ⁊ sanguinẽ tractans nihil in te criminale reperis: qui si vitas subtiliter indagat deũ negasse cõuiceris: ac latro pharis ac sacrilegus. Sequit' tertiũ qd' gratissimũ est: quẽ abnegasti: quẽ dep̃dat' es: ad vltimũ moliris occidere. Permanẽs em̃ in iniqtate tua peccatũ tuuz vis esse impunitum: in quo deũ vis esse iniustũ. Exigit em̃ iustitia eius vt vnicuiq; reddat ꝓm opa sua Qui enim deũ vult esse iniustũ: vult deũ nõ esse deum: ⁊ qui desiderat nõ esse deum: nõne quãtũ i eo est ipe deũ occidit? Proindeq; vẽdidisti exteriorẽ possessionẽ tuã vt abscõdatur in agro regularis discipline thesaurũ continẽtie emens: vade ⁊ vende interiorem pprietatẽ lõge pfecto grauiorẽ ad relinquẽduz ⁊ oino pniciosaz ad retinẽdũ vt p̃ciosaz margaritã sapiẽtie cõpares: quã q̃ inuenit beatus si tenuerit eã. Vis eam habere? Serua mãdata. Sic em̃ scptũ est: Cõcupisti sapiaz: Sap.1.
Sua mãdata ⁊ dñs dabit illã tibi. Impende igit' obediẽtiã: ⁊ recipies sapiẽtiaz. Quõ em̃ possum' deo placere aut ipe nob sape: si eis mãdatis cõtẽpserim' obedire? Vñ interrogãti i euãgelio diuina ꝯtinuo mãdata adolescẽti pponit Suãda: ostẽdẽs i nobis faciẽdã ei' volũtatẽ: a q̃ eternã speram' retributiõez Mat.19.
Propk qõ dicit: Nõ om̃is q̃ dicit mihi dñe dñe: intrabit i regnũ celoz. Et alibi: Quid Mat.7 Luc.6.
vocatis me dñe dñe: ⁊ nõ facitis que dico? Hoc ordine debes pgredi. Cõtinere nõ potes in seculo: fuge seculũ ⁊ apphẽde discipliuaz: vbi pfecto inuenies ꝯtinẽtiã. Jugulatis postmodũ p cõfessionẽ carnalib' desiderijs de vitijs aie poteris liberi' iudicare: de q̃rũ radicib' flagitioz pullulãt surculi: ⁊ in pfectũ turpitudis corpus excrescũt. Hec aie vitia: spũalia neq̃cie vocat apl's: q̃ parũ discernere poteras dũ carnalib' occupabaris desiderijs: ⁊ i eis q̃ foris sũt delectabaris. Postq̃ ergo exteriorẽ delectationẽ amiseris: nisi senseris interiorẽ diu stare nõ poteris. Que est illa? Visitatio scti spũs. Hãc tibi auferri inuenies p pprią volũtatẽ. Vẽde eã mãdatis dei diligent' obeiẽdo: ⁊ p ea inuenies vitam 1.Cor.5.
eternã. Dicit em̃ vitas: Si vis ad vitã venire: Sua mãdata. Ecce habes ꝯtinẽtiã q̃ corpus tuũ possideas in sctificationẽ: habes sapientiã q̃ deo placeas in deuotione. Habes aliq̃d tibi: habes aliq̃d deo: ꝗ q̃d habes primo? Quid ẽ qõ dicit apl's: Siue sobrij sum' Mat.19.
vobis: siue excedim' deo? Quib' loquitur? Proximo loquit'. Qui ergo excessũ suũ dat 2.Cor.5.
do: sobrietatẽ suã prio: q̃d sibi retinet? Caritas nõ q̃rit q̃ sua sũt. Quare. Quia ñ ẽ egena ⁊ habet ⁊ supabũdat. Ita ⁊ tu necesse habes aliq̃d ad opus primi: vt pbes q̃ sit volũtas dei bona ⁊ bñplacẽs ⁊ pfecta. Probas in te volũtatẽ dei bonã p ꝯtinẽtiã: bñplacentem p sapiẽtiã: restat vt pbes pfectã p miserico:diã: q̃ q̃dẽ significat' p sagenã missam in mare: ⁊ ex om̃i genere piscũ ꝯgregantẽ. Sagena siq̃dẽ miscẽdie p mare fraterne charitatis trahit': ⁊ bonos et malos pisces: id est tã amaras q̃ dulces affectiões ꝯhit: oib' se cõformãs: ⁊ oim in se tã adũsa q̃ pspera traũciẽs: flẽs cũ flẽtib': gaudẽs cuz gaudẽtib': q̃ tandẽ veniẽs ad litus q̃n videlicet de Suitute corpis hui' liberabit' in libertatẽ glorie filioz dei: q̃cq̃d amaz: q̃cq̃d triste: q̃cq̃d adũ 1.Cor.13.

sum est: destruet ⁊ exuet: cui nimirũ erit letitia: ⁊ lux ei lucebit ꝑpetua. Nõ cõgregationem mare dixerim nõ tibi videat absurdũ: q̃ nimiꝫ flãte aura tẽptatiõis: ꝑcellis tẽptationũ multotiens elidit. In qua sunt q̃ꝫ plures q̃ ascẽdũt vsqꝫ ad celos ꝓsumẽdo: ⁊ descẽdũt vsqꝫ ad abyssos desperãdo: q̃ruꝫ aia in ipis tabescente turbant ⁊ mouentur sicut ebrij: ⁊ ois sapiẽtia imo cõscientia deuorat. Sed licet mirabiles elatiões maris: mirabilis tñ in altis dñs: qꝫ ⁊ si q̃ñqꝫ in naui dormire sustineat: nouit tñ surgere i tpe opportuno ⁊ eo imperãte fluctib⁹ ⁊ mari redit tranq̃llitas magna. Ad iueniẽdos fines sapiẽtie vt ꝓposuim⁹ tres posuim⁹ ꝑabolas euangelicas: easqꝫ put dñs dedit exposuim⁹: ꝑmã de thesauro: scdam de margaritis: tertiã de sagena: iam ꝯo deuicta tãte caliginis dẽsitate patet quõ sapiẽtia attingat a fine vsqꝫ ad finem fortit. Bane fin q̃ ꝑcessim⁹ sapiẽtia q̃ si mediũ locũ tenet: habẽs hinc cõtinẽtiã: inde misericordiã. Attingit aũt mõ ad istã: mõ ad illã: fortitudinẽ vtrimqꝫ mistrãs. Luxuria siquidẽ impugnat cõtinẽtiã: auaricia misericordiã. Luxuria flagitiũ est: auaricia spiritualis negãcia. Unde illud vitium corpis: istud aie. Unde qꝫ nulluꝫ est pctm̃ qd̃ ita inquinet corp⁹ sicut luxuria. Omne em̃ peccatum qd̃ fecerit hõ extra corp⁹ suũ est: q̃ autẽ fornicat in corpus suuꝫ peccat. Similit sup omne pctm̃ auaricia inq̃nat aiam. Uñ ⁊ idolorum seruit⁹ dicit. Incuruat em̃ ad infirma ⁊ egena elementa aiam: q̃ soli creatori subiecta ceteris reb⁹ deberet ꝑesse. Qui ergo ꝑseuerãt in cõtinẽtia assult⁹ sentiũt luxurie: sed apud sapientiã fortitudinẽ inueniũt resistendi. Per hoc em̃ q̃ eis sapit deus: ⁊ gustare q̃ñqꝫ merent q̃ꝫ dulcis est dñs illã infelicissimã ⁊ fetẽtissimã dulcedinẽ luxurie respuũt: ⁊ apud eũ iueniũt refrigeriũ: cui⁹ apd̃ se hñt desideriũ. Similit auaricia subuertere nitit misericordiã: ⁊ quasi sub specie boni res monasterij ꝓhibet vendere ꝑ necessitatib⁹ infirmorũ: ac si corruẽ debeat mõasteriũ si cura suscipiat infirmoruꝫ. Sed q̃b⁹ sapit de⁹ non adeo sapit terrena substantia quin infirmis cõpatiat. Auaricia em̃ dũ ingerit supfluitates vult necessitates resecare: ꝫ sagena misericordie q̃ fit ex filis cõpassionis: ⁊ ipẽdit caritatẽ in necessitatib⁹ iueniendis: ⁊ habꝫ discretionẽ i supfluitatib⁹ reijciẽdis. Bat itaqꝫ sapiẽtia ꝯutẽ ⁊ fortitudinẽ plebis sue: ꝯtutem ꝯtra auariciã: fortitudinẽ cõtra luxuriã ⁊ tñ inter tot ꝑturbationes: ⁊ int̃ tot angustias disponit vt diligẽtib⁹ deũ omnia cooperentur in bonum.

Sermo secundus vnde supra.

Lectio scti euãgelij scdm matheũ.

IN illo tempore dixit iesus discipulis suis ꝑabolam hãc. Simile ẽ regnũ celoꝫ decẽ ꝯgnibus: q̃ accipiẽtes lãpades suas exierũt obuiam sponso ⁊ spõse. Et reliqua. Mat. 25.

Omelia beati bernardi abbatis de eadem lectione.

Sponsus christ⁹ est: ad cui⁹ vocẽ q̃ amic⁹ est stat ⁊ audit: ⁊ gaudio gaudet ꝑpt vocẽ spõsi: hinc nos despõdit apostolus qui ait: Despondi vos vni viro virginem castam exhibere xpo. Timeo aũt ne nõ possit hoc facere qd̃ spopõdit: id est aiaꝫ tuã exhibere xpo ꝯgnẽ castã. Castã addit: qꝫ sũt q̃dã ꝯgines corpe q̃ cogitatiõe deuirginant: ⁊ suauẽ olẽtem ꝯginitatis florẽ libidinose affectiõis pudore ꝯtaminãt. Et hec q̃dẽ fatuis q̃ñqꝫ ꝯginib⁹ designant: q̃s nõ recte intẽtiõis affect⁹ infatuat. Virgo xps est ⁊ ꝯginis fili⁹ ⁊ ꝯginem ꝯiugẽ vult habere: tu si habes ãgelicã plus dico vob xpi matriscꝫ sue grãꝫ: hilare sce. tripudia: ⁊ in amplex⁹ xpi festinabunda gestiẽs illõ amatoriũ clama suspirãs. Osculetur me osculo oris sui. Spõsa ergo es iesu xpi: ꝫ tuũ nomẽ diligent attẽde. Spõse vel spõsi nomẽ ab eo qd̃ est spondere grãmatici deriuãt. Dicunt aũt spõsus ⁊ spõsa: qꝫ se sibi alterutrũ spõdẽt: vt nec ille nec illa alteri nubat. Porro int̃ diẽ despõsatiõis hui⁹ int̃ponit aliq̃ñ breue spatiũ: aliq̃ñ ꝑductũ: ⁊ nõ definita ac denoiata est dies q̃ debeãt ꝯuenire: qd̃ q̃dẽ sapient atqꝫ vtilit statutuꝫ est: vt interi mutu⁹ amor augeat ⁊ crescat: ⁊ impatiens desideriũ cupite copule q̃ ampli⁹ differtur ignescat. Et qꝫ iuxta salustiũ cupiẽti aie nihil satis festinat: diẽ dictaꝫ nuptiaꝫ ꝓperanti⁹ esse desiderãt. Sꝫ iacob pro rachel septẽniũ a d̃i despõsatiõis labore desudat: cubat sub diuo: gelu alget: solib⁹ vrit: nec tãti ac tã diuturni laboris amator vehemẽs cedit iniurie. Quoꝫsuꝫ aũt ista. Ut ⁊ tu si iam spõsa xpi es: ardeas amore: estua desiderio: anhela suspiriis: dũ tardat dies copule ꝯcupite. Ait q̃dã: Palleat ois amans: vt pallor ⁊ macies sint amoris signa certissima. Quid tibi cũ lautiorib⁹ epulis? Quid tibi cũ vino? Non est hoc monachorũ. Epulent splendide ciues babylonis. Si te viderit ob amorẽ Cãt. 2.

1. Cor. 11.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

suum spōsus marcescere: si pallescere: si cale
scere impatiēti desiderio: accelerabit copule
diē: offeret oscula: iūget amplex⁹. O letā diē
nuptiaꝝ. O felicē spōsaz tali ꝓiugio. Carpe
oscula beata spōsa: iūge amplex⁹: canta. Ec
ce qd cōcupui iā video: qd amaui iā teneo:
ipi suz iuncta in celis: quē in terris posita to
Certus ta deuotione dilexi. Simile est regnū celoꝝ
decē ꝟginib⁹: quas rex celoꝝ si sibi cū lāpa
dibus luminosis occurrerint in illū celestez
thalamū irrasale cubiculū introducet. Sed
quid facimus: qꝛ quinq̄ sunt fatue ⁊ quinq̄
prudētes? Puto aūt q̄ ⁊ plures ⁊ prudētiū
numerū lōge superet multiplicitas fatuarū:
cetez oēs acceptis lāpadib⁹ exierūt obuiaz
spōso ⁊ spōse. Exierūt. Unde exierūt? Pla
ne de substātie ⁊ seculari cōuersatiōe: iuxta
Esa.52. illō: Recedite exite inde: ⁊ īmūdū ne tetige
Geñ.12. ritis: audit ⁊ abraā. Exi de terra tua: ⁊ ꝑ co
Geñ.19. gnatiōe tua: ⁊ de domo patris tui. Loth q̄z
de zodomis exire p̄cipit ⁊ retrospicere phi
betur: ne parit cū zodomitis ardētib⁹ inuol
uat incēdio. Sz q̄d dixit ad angelū? Est ciui
tas hic iuxta ad quā possū ꝓfugē parua ⁊ sal
uabor in ea. Nunq̄d nō modicū est: et viuet
aia mea? Ciuitas parua ⁊ iuxta: id est nō lō
ge a seculo in qua loth ardēte zodoma salua
tur: monasteriū est. Nunq̄d non modica est
respectu illius mundi latitudinē occupans:
populosa valde ⁊ maliciosa: cupiditatis ⁊ li
bidinis flagrat incēdio? Exim⁹ inde ⁊ ad p
uaz ciuitatē q̄ iuxta est ꝓfugim⁹: ardentē cū
ciuibus suis zodomā relinquentes. Saluabor inquit in ea. Plane saluabimur i ciuita
ticula ista: si non respexerim⁹ retro: si flāma
tis zodome q̄ iuxta iuste ardet non nos app
hēderint: nō nos incēderint fauille caduce.
De hac zodoma exierūt ꝟgines obuiā spō
so ⁊ spōse: longe eñ est a virgib⁹ flāma zodo
morum. Exierūt autez cum lāpadib⁹ lūbos
habētes p̄cinctos ⁊ lucernas i manibus ar
dentes vt ⁊ castitatis cinguluz astringat in
corpore: ⁊ ad vtilitatē proximi ⁊ gloriā p̄ris
lux exempli clareat in opatiōe. Sic gedeon
in laguncules lampades occultās: sed in ho
ra certaminis fractis vasculis demonstrās
repentina luce hostes terruit: ⁊ vertit in fu
gam. Terrent enim principes tenebrarū vi
sa luce bonoꝝ operū: qꝛ stare ante lucē tene
bre non possunt. Prudētes eñ virgines ac
ceperūt oleū in vasis suis cū lampadibus.
Vide prudentiā virginū istarū: sciebant no
ctem fore producā: ⁊ nesciētes qua hora no
ctis spōsus veīret: nō ꝓtēte oleo lāpadū etiā
i vasis oleū sumūt: vt si forte illō qd erat i lā
padib⁹ ānihilaret ⁊ deficeret: de eo q̄ i vasis
reposuerant ad custodiam luminis lampa
des iplerent. Oleū i lāpade ē op⁹ bonū i ma
nifestatione: sed dū videt a prunis claritas
operis dū mirant ⁊ laudant extollit plerun
q̄z ⁊ assurgit elatus anim⁹ operantis: ⁊ duz
in se ⁊ non in dño gloriat: lumen lampadis
annullat: ⁊ carens fomēto cōgruo lampas
que coram hominib⁹ clare lucet: coram dño
tenebrat. Prudentes vero virgines oleum
preter qd in lampadib⁹ habēt: ad oleum in
vasis reponūt: qꝛ nimiz sancte anime dum
sponsi sui p̄stolant aduētū: dū toto deside
rio ei clamāt quotidie: adueniat regnū tuū:
pret illa opera que proximis lucent ⁊ ad dei
gloriā vident aliqua i occulto vbi solus pa
ter videt opera faciūt: vt si forte illa que cō
spicua ⁊ clara sūt: flatus laudis humane ex
tinxerit: oleuz occulte conscientie suffragēt
Hec est gloria filie regū ab intus dū plus de
oleo qd in vasis conscientie dilucescit q̄z de
eo qd lucet deforis gloriatur: per esse estimet
omne qd cernit: nec dignū iudicat remune
ratione quod fauores hominū prosequunt.
Latenter igit que preualet operat petit se
cretuz: orationib⁹ pulsat celū: fundit lachry
mas testis amoris: ⁊ cum dilecto illo suo su
spirio gemituq̄z fabulat. Hec est gloria sed
abintus: sed invisa filie regum ⁊ amice. Hoc
oleū fatue virgines non habēt: qꝛ nisi ad ni
torem vane glorie ⁊ fauorē hoim bona ope
rant. Hoc oleū in quo prudētes cōfidunt in
abditis conscētiaꝝ vasculis reponūt. Do
ram aūt faciēte spōso dormitauerūt homies
⁊ dormierūt. Dormiūt ꝟgines bone in dño
⁊ in christi pectore dulce reclinatoriū habē
tes: mane illud vltimū p̄stolātes. Mane in
quit astabo tibi ⁊ videbo. O q̄z iocūdo inte
rim sopore sopiunt: quaꝝ caro in spe requi
escit: ⁊ in spe spūs hilarescit. Libet int h me
misse qd sctūs german⁹ pōtifex anthisiodo
rēsis romā petēs cū edram deuenisset: ad tu
mulū sancti cassiani diuertit: quē ꝓprio vo
cans noīe: quid inq̄t agis frater charissime?
Et ille de tumulo: dulci inq̄t in pace requesco
⁊ aduētū saluatoris expecto. Ecce prudētiū
virginū somn⁹: quib⁹ celit⁹ dicit spiritus: vt
requescant a laboribus suis. Non aūt hoc fatu
is virginib⁹ dicit: nec talis interim sopor eo
rum. Neq̄z enim a laboribus quarū caro vi
det corruptionez vt ingrediatur putredo in
ossibus earum: ⁊ subter eas scateat. Et hoc
quidem caro. Anima vero sepulta in infer
no quem dormit cōturbata que in tormētis
positia aret siti: nec sperat guttā refrigerij et

Psa.5.

resurrectiōis diē ⁊ aduēturz male iudicis sibi
ꝓsciētia parescit? Dormitauerūt igiṫ omnes
⁊ dormierūt. Sed a ātnocte clamor fact⁹
est. Ecce spōsus venit exite obuiā ei. O cla/
morē prudētib⁹ virginib⁹ oim modulatione
omnib⁹ modulis dulciorē. Ecce spōsus ve/
nit. Putas vox ista est filij dei: quā cū vene
rit beata illa hora: omnes q̄ in monumentis
sūt audiēt: ⁊ q̄ audierīt viuēt? Dñe iesu chri
ste fili dei viui: da in illa hora auditui meo
gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ exultabūt ossa humiliata
Non timeā tunc q̄so dñe ab auditione mala
Mat.25. quā audituri sūt: q̄bus dictur⁹ es. Ite male
dicti in ignē eternū: Erit fortassis vox ista il/
lius tubātis archāgeli: in cui⁹ voce: ⁊ in no/
uissima tuba dñs descēdet ꝑ celo. Canet eñ
tuba: ad cui⁹ clangorez (vt hieronymi vbis
vtar) tot⁹ timet mūdus. Fragor igiṫ tube il/
lius dū tubabit angel⁹: dū expgiscūt homes:
tartara etiā tenebrosa ꝓcutiet. Audiēt mīsi
q̄ ibi sunt q̄ illo tenenṫ ergastulo: audiēt tūc
q̄ nūc audiūt ⁊ facere nolūt. Exite obuiā ei
magn⁹ q̄dē clamor: qm̄ vt sibilla dicit: quā/
do tuba sonituz crescere dimittet ab alto: qm̄
⁊ dñs celū aduocabit desursū: ⁊ terrā discer
nere volens populū suū: ante se ⁊ prudētes
virgines ab infatuatis separe: aduocabit ce
lum desursuz: vt vtutes ille celorū de suis se
dib⁹ moueanṫ: ⁊ oēs angeli cū eo ad iudican
ps.49. duz ꝓgregenṫ. Psalmista: Aduocabit celū
desursuz: id est spūs aiaq̄ iustorū q̄bus an=
Apo.6. te dictū fuerat vt req̄escerēt tp̄s adhuc mo/
dicū donec impleret numer⁹ fratrū eorum.
Tūc celesti illa habitatiōe relicta: sancte ille
aie suis corpib⁹ reddite: tāto tuti⁹ quāto in/
Ezech.37. corrupti⁹ gaudebūt. Tūc in momēto in ictu
oculi: iuxta ezechielē: in cāpo pleno ossibus
mortuorū ossa ad ossa: ⁊ nerui ad neruos: et
iūcture ad iūcturas denuo colligenṫ: q⁹ sur
git corp⁹ spūale q̄d semiatū est aiale: ⁊ resur
gēs a mortuis iā nō morit: mors illi vltra nō
dñabit. Tūc in articulo in diluculo diei illi⁹
venēte sponso clamor magn⁹ oēs excitabit
dormiētes: ⁊ clamabit vtute magna efficacis
sima. Exite obuiaz ei. Exite dormiētes: ⁊ in
occursum iudicis festinate. Tūc plangēt se
Luc.23. oēs trib⁹ terre. Tūc dicēt mōtib⁹: cadite su/
per nos: ⁊ collib⁹: opite nos. Exite ꝑ tumu/
lis quos cōsciētie memoria nō accusat: ⁊ vi/
dete iudicē bene sibi ꝓscij ⁊ boni meriti gau/
dētes. Reprobos aūt nō tā volūtas q̄ pote
stas iudicis exhibebit: nec tā de monumen/
Sopb.1. tis exient q̄ trahenṫ. Merito dies illa dies
ire dies calamitatis ⁊ miserie: dies tenebra/
rum ⁊ caliginis p̄dicat: in qua iudicij signū
tellus sudore madescet: in qua recidet e celo
ignis ⁊ sulphure⁹ amnis. Tartareūq̄ cha/
os monstrabit terra dehiscens. Ignis enim
ante dominū p̄cedet ⁊ inflāmabit in circūitu
ei⁹ inimicos ei⁹: quos tūc instar zodomitarū
inuenit nudos ⁊ intectos. Sic eñ resurgent
tes ignis ⁊ sulphuris imber inūdans igniet
⁊ conburet. Erit tūc oñino miserabile visu
q̄ incorruptibile ⁊ incremabile corp⁹ arde
bit: nec interibit cōbureṫ nec minueṫ. Capit
lus eñ de capite nō pibit: q⁹ nil corpis q̄d in
corruptelā induerit vel incidi poterit vl adu/
ri. Aspice salemandrā sup ignitas ⁊ arden
tes prunas illeso corpe gradientē. Porro al
lestus lapis talis ferṫ esse nature vt semel ac
cēsus inextinguibilīṫ ardeat: igne lapide ihe
rēte nec tū ꝓsumēte. Tali vo mō vt opinor
ignis ille sulphure⁹ inflāmabit inimicos dñi.
Iustos vo sic̄ babyloneos tres pueros nō
tāget oino: nec ꝓtristabit: nec molestie q̄cq̄
importabit: cū reformabit dñs corp⁹ huma
nitatis nr̄e configuratū corpi claritatis sue.
Rogo q̄d inter hec erit mētis peccatoribus
q̄ nūc letanṫ cū malefecerint: ⁊ exultāt in re/
bus pessimis? Quid inq̄ animi tunc habe/
būt ardētib⁹ elemētis: terra dehiscēte: ⁊ hia
tu terribili chaos demōstrante tartareū: cō/
surgētib⁹ mortuis: ⁊ iudice illo cui p̄ omne
iudiciū dedit: cū omnib⁹ angelis celit⁹ adue
niēte? Miser me dū hec cogito ⁊ scribo cor
timore palpitat: humēt ocū: ⁊ tribularer ni/
miū si nescirē misericordias dñi. Vex ad p/
positū reuertamur: tūc surrexerūt oēs virgi Textus.
nes ille ⁊ ornauerūt lāpades suas: id est con
scētias cogitationib⁹ accusantib⁹ aut etiam Esa.45.
defendētib⁹. Arguā te inq̄t ⁊ statuā te cōtra
faciē tuā. Posuim⁹ nos pctā nr̄a post dorsū
nr̄m dū hic viuerem⁹: ⁊ tanq̄ de actib⁹ nr̄is
nulla esset aū tribunal christi faciēda discus/
sio per negligētiam peccata multa obliuioni
tradidim⁹. Sed quid ait? Statuā te contra
faciē tuam: id est totā vitā tuā q̄cquid cogita
tu actuq̄ peccasti ante tue faciē mētis addu Ibi.d.
cam: q̄ cū oia simul videris dicā. Hec fecisti
⁊ tacui. Sic fieri arbitror horā illā: tale iudi/
cium fieri vitate q̄ xp̄s est in cordib⁹ singulo
rum iudicāte. Heu quāta tunc in mētē veni/
ent q̄ nūc vel nulla putātes incōfessa atq̄ in/
purgata relinq̄m⁹: q⁹ metuēs p⁹ ac prudēs
rex ezechias. Recogitabo tibi inq̄t oēs an= Esa.38.
nos meos in amaritudine aie mee. Recogi/
tabo. i. iterū cogitabo: ne aliq̄d forte oblitus
sim? Neq̄ aliq̄d iniudicatū ⁊ indiscussum re
maneat. Omnāt ergo lāpades prudētes vgi
nes oleo q⁹ in vasis reposuerāt: ꝑ fatuarū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

virginū lāpades extinguunt: ⁊ q̃ tenebrar̃
Textus opa fecerāt: in tenebris remāserūt. Date no
bis inq̃unt de oleo vestro. Stulta petitio.
Vix iustus saluat: ⁊ vix etiā sanctis iusticie
sue oleū sufficit ad salutē: quanto min⁹ ⁊ sibi
Ech.14. ⁊ primis? Noe daniel ⁊ iob nec filiā libera/
Ezech.18. bunt: ꝑ aia q̃ peccauerit ipa morietur. Sic ani
Textus ma q̃ iusticiā fecerit sola saluabit. Rnderūt
prudētes dicētes: ne forte nō sufficiat nobis
⁊ vobis: ite potiⁿ ad vēdētes ⁊ emite vobis
Tardatū est: iā em̄ nequaq̃ iusticie oleū ve
nundat. Jā ꝓphete ⁊ apli alijq̃ doctores q̃
hoc distrahere ⁊ habere venale solebāt a ta
li mercimonio q̃escūt. Nec iā vlterⁿ dicunt:
Ps.80. Sumite psalmū ⁊ date tympanū. Quid pla
Textus q̃ parate erant intrau ⁊ rūt cuz eo ad nuptias
Virgines ad nuptias intrāt: quas introdu/
cet rex in cubiculū suū: q̃ ea⁊ speciē cōcupi
uit. Ibi ꝺ celesti cella vinaria promit: ⁊ ppi/
natur vinū nouū: q̃ ꝺ pariter bibet ⁊ monstra
Textus bit filius hois. Et clausa est ianua. Que ia/
nua? Illa q̃ nunc patet venientib⁹ ab oriēte ⁊
occidēte vt recūbāt cuz abraā ysaac ⁊ iacob
Jo.6. in regno celoⁿ. Illa q̃ ait: Eū q̃ venit ad me
non eijciā foras. Ecce quō patet nūc: q̃ tunc
in eternū claudet. Veniunt homicide ⁊ ad/
mittunt: veniūt publicani ⁊ meretrices ⁊ re
cipiunt: veniūt zodomite: molles adulteri:
fures ⁊ q̃cūq̃ huiusmodi: ⁊ patēs eis ianua
nō negat. Nult⁹ est em̄ ad ignoscēdū p̄sta
bilis sup malicia qualēcūq̃ ⁊ quātūcunq̃.
Tūc aūt q̃ dicit clausa est ianua: ianua pieta
tis ⁊ miscōie christi q̃ nūc lachrymis gemiti/
bus suspiriis et p̄cib⁹ penitētiū facile patet:
clausa est. Nulliⁿ penitētia: nulliⁿ ofo: nulliⁿ
gemit⁹ ampliⁿ admittet. Clausa ē illa ianua
q̃ aaron post ydolatriā recepit: q̃ dauid post
adulteriū: post homicidiū admisit: q̃ petruz
post trinaz negationē: nō solū nō repulit sed
claues suas ei obꝓuādas tradidit. Vigilate
itaq̃ q̃ nescitis diē neq̃ horā: q̃ vigilātib⁹
⁊ orātib⁹: nō dormiētib⁹ ⁊ pigritātib⁹ regnū
celorum prestat: per dominū nostruz iesum
christum: cui est honor ⁊ gloria in secula se/
culorum. Amen.

Sermo in obitu hūberti monachi

Humbertus fa
mulus dñi mortuⁿ ē: deuotⁿ famu/
lus: seruⁿ fidelis. Ipi vidistis quō
nocte pterita inter manⁿ nras expirauit: tanq̃
vnus ex vⁿ miculis terre. Per hoc triduuz
fatigauit eum mors: ⁊ demolita est intra fau
ces suas: vt satiaret sanguine quem sitiuit.
Eya fecit q̃ ꝺ potuit: occidit carnē ⁊ ecce re/
ꝺdita ē in corde terre. Ꝓpauit a nobis dulcē
amicū: prudentē ꝓsiliariū: auxiliariū fortez.
Nec mihi nec vob pepcit insatiabilis homi
cida: mihi minⁿ. Siccine sepas amara mors
O bestia crudelis: o amaritudo amarissima
o fetor ⁊ horror filiorⁿ adam. Quid fecisti?
Occidisti: possedisti. Sz q̃d? Carnē vtiq̃ so
lam. Vie em̄ nō habes q̃d facias. Volat ad
creatorē suū: quē tā ardenter cōcupierat: tam
fortiter secuta fuerat oibus dieb⁹ vite sue. Sz
⁊ ipm corpⁿ q̃ ꝺ videris habere auferet a te:
cū tu nouissima inimica destrueris ⁊ absorbe
ris in victoria. Reddes vtiq̃ reddes aliqm̄
corpⁿ illud q̃ ꝺ ad signū aduētus tui tātis be
sterna die sputis ⁊ execrationib⁹ ac multipli
ci sordium squalore repleueras: leta hūda ⁊
hūc laudans: q̃ hūc tuis laqueis irretisses.
Veniet vnigenitⁿ p̄ris cū potestate magna
⁊ maiestate hūbertū q̃rere: et illud idē cada/
uerosuz corpⁿ configurare corpori claritatis
sue. Tu aūt q̃d? Profecto q̃ ꝺ i hieremia scri Jere.7.
ptum est: in nouissimo dieruz stulta remane
bis: ⁊ humberto in eternū viuēte tu in ppe/
tuum morieris. Euomuit pphetaz marina Joñ.2.
bestia quē deglutierat: tu hūbertuz reddes:
quē videris tuo vastissimo vētre cōclusisse.
De cetero frēs facticiū vobis sermonē i om/
ni forma sanctitatis iste dei seruus exhibuit
quē ⁊ longū fecit ⁊ magnū. Longū quantū
ad lōginquitatē vie: magnū q̃tū ad vite sb/
limitatē. Non oportet me ampliⁿ aperire os
meuz: si bene retinuistis sermonē eiⁿ: si vris
illum cordib⁹ impssistis. Quinquaginta an/
nos ⁊ eo ampliⁿ vixit in seruitio illiⁿ cui ser/
uire regnare est: q̃a a puerilib⁹ annis locat⁹
est in sanctuario dei. Nobiscū trigita annis
ab ipo pene pncipio monasterij huⁿ cōuer/
satus est: nō solū sine querela: ꝑ ⁊ cuz gratia
cui⁹ ex hoc memoria in benedictione erit no
bis: ⁊ generationi q̃ vētura est. Sicut adue/
na ⁊ pegrinⁿ ptransit viam ⁊ vitā istā: quā/
tum minus potuit de mundi rebus accipiēs
vtpote sciens q̃ nō erat de hoc mūdo. Nō
habebat hic manentē ciuitatē sicut nec pres
sui: sed in anteriora extētus sequebat ad pal
mā supne vocatōis. Nihil hz mūdus q̃ ꝺ in
re clamet in eo: vt ꝺ eo: q̃ nec mūdus ei pla
cuit nec ipe mūdo. Quātūⁿ partiⁿ potuit de
substātia eiⁿ accepit: ⁊ minⁿ accepisset: si non
obediētia coegisset. Victū ⁊ vestitū habēs:
his ꝓtētus fuit: nō ad supfluitatē ꝑ ad neces
sitatē: nisi q̃ ipam q̃ necessitatē supfluitatez
esse sepiⁿ causabat. Ante hos paucos dies
si bene memini duz colloqueremur ad inuicē